

Milieucriteria voor het maatschappelijk
verantwoord inkopen van

Kantoormeubilair

Versie 14 augustus 2017

1. Scope/afbakening

De productgroep kantoormeubilair omvat het kantoormeubilair dat een organisatie kan inkopen, zoals bureaus, stoelen (bureaustoelen, kantinestoelen, vergaderstoelen), tafels, banken, kasten, werkbladen en magazijnstellingen. De volgende producten (met bijbehorende CPV-code) maken deel uit van de productgroep kantoormeubilair. Deze lijst met producten is niet uitputtend.

Producten	CPV-code
Tafels, kasten, schrijftafels en boekenkasten	39120000-9
Schrijftafels en tafels	39121000-6
Schrijftafels	39121100-7
Tafels	39121200-8
Kasten en boekenkasten	39122000-3
Kasten	39122100-4
Boekenkasten	39122200-5
Kantoormeubilair	39130000-2
Archiefrekken	39131100-0
Dossierkasten	39132100-7
Uitstalkasten	39133000-3
Computermeubilair	39134000-0
Computertafels	39134100-1
Sorteertafels	39135000-7
Sorteerkastjes	39135100-8
Legplanken	39141100-3
Werkbladen	39141200-4
Zitmeubelen, stoelen en aanverwante producten	39110000-6
Zitmeubelen	39110000-6
Draaistoelen	39111100-4
Diverse zitmeubelen en stoelen	39113000-7
Zitbanken	39113300-0
Krukjes	39113500-2
Banken	39113600-3
Meubilair voor conferentiezaal	39153000-9
Meubilair voor hal en receptie	39156000-0

Buiten de scope van deze productgroep valt:

- schoolmeubilair
- tweedehands meubilair
- stoffering, hardware en netwerken
- inzamelingsstructuur voor de recycling van meubilair

Dit document beschrijft de milieucriteria. Informatie over de andere onderdelen van maatschappelijk verantwoord inkopen, zoals sociale voorwaarden en social return, kunt u terugvinden op de website van PIANOo, bij de specifieke productgroep pagina: <https://www.pianoo.nl/document/10573/productgroep-kantoormeubilair>.

2. Belangrijkste milieueffecten

In onderstaande tabel staan de duurzaamheidsthema's en de daarbij behorende benadering voor de productgroep Kantoormeubilair. In de kolom "benadering" is weergegeven hoe de "duurzaamheid" per thema kan worden beïnvloed via de criteria van duurzaam inkopen. In deze kolom is tevens een verwijzing opgenomen naar eisen, gunningscriteria of suggesties waarmee aan de benadering voldaan kan worden. De productgroep kan ook impact hebben op andere milieuthema's, maar die zijn minder van belang, op dit moment niet proportioneel, of er zijn geen (vooralsnog) geen geschikte criteria voor.

Thema's	Benadering	Nr. eis/ criterium
<p>Materialen en Grondstoffen Ongewenste toepassing grondstoffen en ingrediënten, hout (verlies biodiversiteit en bodemerrosie), beperken gebruik van materialen bij de productie</p>	<ul style="list-style-type: none"> Faciliteren van een lage TCO en circulair economy principes Inkopen van meubilair dat duurzaam, eenvoudig te demonteren, repareerbaar en recycleerbaar is. Inkopen van legaal geproduceerd hout uit duurzaam beheerde bossen 	AS1, AS2, AS3, ME1, ME2, ME3, ME4, ME5, ME6, ME7, ME8, ME9, GC1, GC2
<p>Leefomgeving Emissies van schadelijke stoffen bij de productie</p>	<ul style="list-style-type: none"> Inkopen producten die voldoen aan de (Europese) grenswaarden 	ME3, ME4, ME5, GC1
<p>Gezondheid en welzijn Emissies van schadelijke stoffen (bijv. vrijkomen van formaldehyde)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Inkopen producten die voldoen aan de (Europese) grenswaarden 	ME3, ME4, ME5, GC1

3. Aandachtspunten en suggesties

Door al vanaf de voorbereidingsfase na te denken over de kansen en mogelijkheden voor een zo duurzaam mogelijke inkoop, kunt u komen tot meer ambitieuze of andersoortige specificaties dan de standaard minimumeisen en gunningscriteria opgenomen in dit document. In onderstaande tabel staan aandachtspunten en suggesties om duurzaamheid te bevorderen voor inkopen binnen deze productgroep.

Nr.	Aandachtspunten en suggesties (AS)
AS1	<p>Overweeg kantoormeubilair circulair in te kopen Kantoormeubilair is bij uitstek geschikt om circulair in te kopen, waarmee duurzaamheidsvoordelen te behalen zijn. Denk bijvoorbeeld aan andere verdienmodellen zoals leasen of het afnemen van de 'dienst' zitten en aan de aanschaf van tweedehands meubilair in plaats van nieuw, het 'refurbishen' (opknappen) van bestaand meubilair of het aanschaffen van modulair opgebouwd meubilair. Op de Rijksmarktplaats is het aanbod van door de Rijksoverheid gebruikt kantoormeubilair te vinden. De Rijksmarktplaats is bereikbaar via rijksweb: http://rijksmarktplaats.rijksweb.nl. Reserveren en/of bestellen kan alleen door daartoe bevoegde rijksambtenaren. Meer informatie over circulair inkopen kunt u vinden op de website van PIANOo.</p>
AS2	<p>Biobased inkopen overwegen</p>

	<p>In voorkomende gevallen zijn biobased grondstoffen te prefereren boven grondstoffen van fossiele oorsprong, zoals bijvoorbeeld kunststoffen. Verken, bij voorkeur samen met de markt, de mogelijkheden, voor- en eventuele nadelen van de inzet van biobased grondstoffen bij uw inkoopbehoefte en geef deze een passende plek in uw aanbestedingsdocumenten. Meer informatie over biobased inkopen is te vinden via PIANOO MVI Thema's en de Handreiking Biobased Inkopen.</p> <p>Indien u een eis opneemt dat het gebruikte materiaal biobased moet zijn, vraag dan naar beschrijvingen van de gebruikte materialen en een onderbouwing van claims als “biobased”, “duurzame biomassa” en “composteerbaar”. Dit maakt de beoordeling eenvoudiger en geeft de inkoper de mogelijkheid om gedurende de levering van de goederen te controleren of er daadwerkelijk geleverd wordt wat is afgesproken. Belangrijk is hierbij wel om niet te eisen dat specifieke certificaten worden overlegd omdat dit producenten mogelijk onnodig op kosten kan jagen terwijl alternatief bewijs ook voldoet.</p>
AS3	<p>Gerecyclede of biologische vezels in textiel toepassen</p> <p>Gebruik in textiel biologisch geproduceerd katoen of andere natuurlijke vezels. Om als zodanig beschouwd te worden, moeten de vezels zijn geproduceerd in overeenstemming met Verordening (EG) nr. 834/2007.</p> <p>Een andere mogelijkheid is het gebruik van gerecyclede vezels in textiel. Het gaat dan om vezels afkomstig van snijdsels van textiel- en kledingfabrikanten of van de consument afkomstig afval (textiel- of ander afval).</p> <p>In het milieucriteriadocument voor de inkoop van bedrijfskleding zijn hiervoor twee criteria opgenomen die eventueel gebruikt kunnen worden bij een aanbesteding. Het gaat om de volgende 2 criteria: GC1 Biologisch geproduceerd katoen of andere biologisch geproduceerde natuurlijke vezels GC2 Gerecyclede vezels</p> <p>Het criteriumdocument Bedrijfskleding is hier te vinden: https://www.pianoo.nl/document/10559/productgroep-bedrijfskleding.</p>

4. Selectiecriteria

Niet bepaald voor deze productgroep.

5. Minimumeisen

Nr.	Minimumeisen (ME)
ME1	<p>Minimum levensduur van 5 jaar</p> <p>De te leveren meubelen hebben bij dagelijks gebruik in een kantooromgeving een levensduur van ten minste 5 jaar, gerekend vanaf de datum van aflevering.</p> <p><i>Verificatie</i></p> <p>De inschrijver kan gevraagd worden om een verklaring, garantiebewijs of testrapport waarin de inschrijver een levensduur van vijf jaar bij normaal gebruik en normaal onderhoud verzekert.</p>
ME2	<p>Nalevering van onderdelen minstens 10 jaar lang mogelijk</p> <p>Vervangende onderdelen moeten tot 10 jaar na datum van aflevering van het meubel kunnen worden nageleverd. Onder “onderdelen” worden alle componenten van het meubel verstaan: van werkblad en zitting tot scharnieren, wieltjes, et cetera.</p> <p><i>Verificatie</i></p> <p>De inschrijver kan worden gevraagd om bij levering een verklaring of garantiebewijs af te geven</p>

	<p>waarin dit is opgenomen of om deze eis in het leveringscontract vast te leggen.</p>
ME3	<p>Voldoen aan formaldehydeklasse E1 Het in het meubilair toegepaste plaatmateriaal voldoet aan formaldehydeklasse E1, bepaald volgens EN 120, EN 717-1 of EN 717-2.</p> <p><i>Toelichting</i> Bij spaanplaat, OSB en MDF wordt voor de bepaling meestal EN 120 of EN 717-1 gebruikt. Bij multiplex, meubelplaten, en gecoate of "overlaid" plaatmateriaal wordt EN 717-2 of EN 717-1 gebruikt. De eerst genoemde normen zijn de meest gebruikte methoden. In beide gevallen kan ook EN 717-1 worden gebruikt, maar dat is een duurdere methode.</p> <p><i>Verificatie</i> De inschrijver kan worden gevraagd om bij levering een verklaring af te geven waaruit blijkt dat wordt voldaan aan de eis.</p>
ME4	<p>Eisen aan gebruikt textiel In het meubilair gebruikt textiel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bevat geen gechloreerde kunstvezels • bevat geen gehalogeneerde brandvertragers, behalve wanneer toepassing van een of meer van dergelijke stoffen op grond van wettelijke regelingen is voorgeschreven • bevat geen benzidine analoge kleurstoffen; • bevat in de pigmenten en kleurstoffen of specifieke textielvezels geen overschrijdingen van de volgende concentraties zware metalen: <ul style="list-style-type: none"> ○ antimoon: 300 mg/kg (polyester) en 50/250 mg/kg (kleurstof/pigment); ○ arseen: 50 mg/kg (kleurstof/pigment); ○ Chroom totaal: 100 mg/kg (kleurstof/pigment); ○ Koper: 250 mg/kg (kleurstof); ○ Nikkel: 200 mg/kg (kleurstof); ○ Tin: 250 mg/kg (kleurstof); ○ Zink: 1.000 mg/kg elastane en 1.500/1.000 mg/kg (kleurstof/pigment). <p><i>Verificatie</i> De inschrijver kan worden gevraagd om bij levering een verklaring af te geven waaruit blijkt dat wordt voldaan aan de eis.</p>
ME5	<p>Emissiegrenswaarden coating De in/op het meubel gebruikte coating voldoet aan de grenswaarden voor emissie van antimonium, arseen, barium, cadmium, chroom, lood, kwik en selenium zoals vermeld in EN 71-3.</p> <p><i>Verificatie</i> De inschrijver kan worden gevraagd om bij levering een verklaring af te geven waaruit blijkt dat wordt voldaan aan de eis.</p>
ME6	<p>Het kunnen scheiden van materialen Materialen moeten (met eenvoudige hulpmiddelen) van de andere materialen in het meubel (exclusief oppervlaktebehandeling) zijn te scheiden om onderhoud en recycling te faciliteren. Deze eis geldt niet voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • composieten of samengestelde panelen (Voorbeelden van samengestelde panelen zijn Sandwichpanelen met een kartonnen honingraat of polystyreen kern en MDF, gemelamineerd spaanplaat, multiplex of aluminium dekbladen); • onderdelen zoals een gasveer, besturingkast of elektromotor, waarvan de fabrikant voorschrijft dat deze alleen mogen worden gedemonteerd door gekwalificeerd personeel. <p><i>Verificatie</i> De inschrijver kan worden gevraagd om bij levering een gebruiksaanwijzing af te geven waarin de mogelijkheden van demontage en scheiding zijn aangegeven.</p>
ME7	<p>Duurzaam hout</p>

	<p>Te leveren hout of hout verwerkt in te leveren (hout)producten dient te voldoen aan de Dutch Procurement Criteria for Timber die zijn vastgelegd in de TPAS (Timber Procurement Assessment System), waarbij geldt dat het voldoet aan alle 9 principes voor duurzaam bosbeheer (sustainable forest management).</p> <p><i>Verificatie</i> Hout voldoet in elk geval aan de criteria indien het is gecertificeerd volgens een systeem dat is goedgekeurd door de toetsingscommissie TPAC (Timber Procurement Assessment Committee).</p> <p>Daarnaast kan de inschrijver ander bewijs leveren, voorzien van uitgebreide, gedocumenteerde en op authenticiteit verifieerbare gegevens en informatie, waaruit blijkt dat aan de gestelde minimumeis wordt voldaan. Een overzicht met goedgekeurde certificatiesystemen is te vinden op de website: http://www.tpac.smk.nl/170/about/judgements.html</p> <p><i>Toelichting</i> Meer informatie over het inkopen van duurzaam geproduceerd hout en papier is te vinden op: www.inkoopduurzaamhout.nl. Een voorbeeld bestekbepaling t.a.v. duurzaam geproduceerd hout is te vinden op: http://www.inkoopduurzaamhout.nl/public/pdf/bestektekst_juli2017.pdf.</p> <p>Algemene informatie over het voorschrijven en controleren van duurzaam geproduceerd hout is te vinden op: www.houtdatabase.nl. De volledige TPAS criteria zijn te vinden op de website: http://www.tpac.smk.nl/Public/TPAC%20documents/DutchProcurementCriteriaMAR2014.pdf</p>
ME8	<p>Eisen aan kunststof onderdelen Aan kunststof onderdelen worden de volgende eisen gesteld:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kunststofonderdelen met een massa groter dan 100 g worden gemarkeerd conform EN ISO 11469 en EN ISO 1043 (delen 1-4). (Criterium 4.1) – Kunststofonderdelen en oppervlaktelagen mogen niet worden vervaardigd met behulp van additieven die verbindingen met cadmium (Cd), chroom VI (CrVI), lood (Pb), kwik (Hg) of tin (Sn) bevatten. – Het gemiddelde recyclinggehalte van kunststofonderdelen (m.u.v. de verpakking) moet ten minste 30 gewichtsprocent zijn. <i>(Dit criterium geldt uitsluitend wanneer het totale gehalte aan kunststofmateriaal in het meubel hoger is dan 20 % van het totale productgewicht (m.u.v. de verpakking)).</i> <p><i>Verificatie</i> De inschrijver kan gevraagd worden om documentatie of samples te overleggen waaruit blijkt dat aan bovenstaande criteria wordt voldaan. Alle producten met een relevant EU Ecolabel worden geacht te voldoen. Producten met een ander type I milieukeurmerk of met een milieuverklaring die aan dit criterium voldoet, worden geacht te voldoen. Andere gepaste vormen van bewijs, zoals een technisch dossier van de fabrikant of een keuringsrapport van een erkende instantie, worden ook aanvaard.</p> <p><i>Toelichting</i> Een Type I milieukeurmerk betreft milieukeurmerken gebaseerd op een onafhankelijke toetsing tegen vooraf vastgestelde milieucriteria die zijn gebaseerd op een 'life cycle benadering'. In Nederland zijn voorbeelden daarvan het Milieukeur en het EKO keurmerk. Andere voorbeelden zijn: EU Ecolabel (Europa), Blaue Engel (Duitsland) en Nordic Swan (Scandinavië). Voor verdere toelichting op type I milieu-etikettering zie: http://www.nen.nl/NEN-Shop/Norm/NENENISO-140242000-en.htm</p>
ME9	<p>Gebruik gerecycled materiaal voor verpakkingen Wanneer kartonnen dozen worden gebruikt, dienen deze voor minstens 80% uit gerecycled materiaal te bestaan. Wanneer voor de eindverpakking kunststofzakken of -vellen worden gebruikt, dienen deze voor minstens 75% uit gerecycled materiaal te bestaan. Wanneer gekozen wordt voor biobased materiaal is deze minimum eis niet van toepassing.</p>

6. Gunningscriteria

Nr.	Gunningscriteria (GC)
GC1	<p>Gebruik van een samenstellingsetiket (optioneel)</p> <p>Naar mate een groter percentage van het te leveren meubilair (gemeten in omzetwaarde) vergezeld gaat van een samenstellingsetiket, wordt een hogere waardering toegekend.</p> <p><i>Toelichting</i></p> <p>Onder omzetwaarde wordt verstaan de in de overeenkomst vastgelegde prijs vermenigvuldigd met de afname van de aanbestedende dienst.</p> <p>Het etiket bevat de opsomming van alle in het meubel gebruikte materialen en het gewicht van die materialen. Dit gewicht is uitgedrukt in een percentage van het totaalgewicht van het meubel, in afdalende volgorde en minimaal optellend tot 95% van het totaalgewicht van het meubel.</p> <p><i>Verificatie</i></p> <p>De inschrijver kan worden gevraagd documentatie te overleggen waaruit blijkt dat aan de bovenstaande criteria wordt voldaan. Voor de verschillende materiaalsoorten wordt de aanvullende woordenlijst 'Deel A: Materialen van de EU-CPV-lijst' gebruikt, zoals vermeld in EG-Verordening nr. 2195/2002 en de bijbehorende bijlagen. Deze lijst is te vinden via de navolgende link: https://www.europeseaanbestedingen.eu/europeseaanbestedingen/download/cpvcodes/cpv-verordeningen.pdf.</p> <p>Voor zover deze lijst niet toereikend is kan de inschrijver van deze terminologie afwijken. Waar componenten bestaan uit een mengsel van meerdere materialen worden de twee meest aanwezige materialen benoemd.</p>
GC2	<p>Recycling verpakkingen</p> <p>Naarmate de inschrijver zorg draagt voor betere recycling van de verpakking wordt dit deel van de inschrijving hoger gewaardeerd. De inschrijver kan punten verdienen door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Multilayers, zwart plastic en samengestelde verpakkingen te vermijden - Verpakkingen te gebruiken die goed gerecycled kunnen worden - Het inzamelen en recyclen van een hoger percentage van de door hem geleverde verpakkingen <p><i>Verificatie</i></p> <p>De inschrijver wordt gevraagd om aan te geven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - of multilayers, zwart plastic en samengestelde verpakkingen worden gebruikt - of de verpakkingen goed gerecycled kunnen worden, waarbij 'goed gerecycled' wordt gedefinieerd als: met de hand te scheiden in onderdelen van één materiaal en/of verpakkingen die geschikt zijn voor meervoudig gebruik - welk percentage van de door hem geleverde verpakkingen wordt ingezameld en gerecycled <p>De inschrijver dient een sample toe te sturen van de verpakking. Daarnaast dient hij een verklaring toe te sturen waarin hij aangeeft 1) welk percentage van de gebruikte verpakkingen wordt ingezameld/meegenomen 2) hoe de gebruikte verpakkingen worden verwerkt in de afvalfase 3) in geval van recycling: welke recycler dit materiaal recyclet.</p>

7. Contractbepalingen

Niet bepaald voor deze productgroep.